

Pregled domaće i strane stručne štampe

IL GEOMETRA ITALIANO

Broj 8/55.

O. Fantini: Ekonomske karakteristike malih posjeda na području delte rijeke Po. Jedan kratak prikaz rezultata studija ekonomske snage malih gospodarstava u području ove dolne. Rezultati ovog ispitivanja odnosili su se na 195 gospodarstava. Anketirana gospodarstva dala su prosjek od 3,6 sposobnih lica za rad. Novčana vrijednost prinosa godišnje po jednom za rad sposobnom licu iznosila su 310.000.— Lira. Prosjek goveda na 1 ha iznosio je 4 kv. Nažalost u članku nedostaju podatci za obradive i neobradive površine, kao i za kulture i vrste usjeva.

A. Pinzauti: Seoske nastambe-urbanistički problem, je pismo autora geodete koji živi u Firenci, uredništvu časopisa, a u kojem postavlja pitanje kako se u današnjim opširnim raspravama o urbanizmu malo piše i govori o kućama poljoprivrednih radnika, koje su danas stare i ruševne, nezdrave i nehigijenske, jednom riječju vlažne stare kolibe. Pismo se zaključuje konstatacijom, da ako nacija želi da poveća poljoprivrednu proizvodnju, onda je jedan od osnovnih uslova da se seljaku i poljoprivrednom radniku zajamči potreban minimum zemljišnog fonda i zadovoljstvo zdravog stanovanja za njega i njegovu obitelj.

V. Violante: Procjena šteta u postupku osiguranja. U Italiji je geodeta i službeno priznati vještak u procjenama nekretnina. Tako i u slučajevima osiguranja od strane osiguravajućih društava nekretnina ili usjeva i plodova, kod elementarnih nepogoda, procjene uglavnom vrše geodeti. U ovom članku autor ukazuje na razne nedostatke u sadašnjim postupcima.

M. Spadaro: Urbanizam-moderna problematika. Kao svugdje u svijetu tako je i u Italiji poratna pojava iseljavanja seoskog sta-

novništva sa sela i njegov priliv u grad. Ta pojava nameće rješavanje mnogih problema koji se uporedo sa tim pojavljuju, a na prvom mjestu normalan daljnji razvoj takova grada u građevinskom pogledu. Na uspješnom rješavanju ovog osjetljivog problema nije dovoljan rad samo urbanista, već je to ovisno o suradnji mnogih drugih struka, posebno geodeta.

M. Gozzi: Građevinski propisi u odnosu na geodete. Riječ je o općinskim građevinskim komisijama, koje pregledavaju i odobravaju izvedbe pojedinih građevinskih objekata, slično dakle našim Kotarskim građevinskim revizionim komisijama. Po mišljenju autora u tim komisijama uz prestavnike građevinara, arhitekata, sanitarne organa, konzervatora i prestavnika same općine, trebalo bi da sudjeluje i geodeta, kao organ koji vodi računa o općim zemljišnim i vlasničkim interesima i njihovim odnosima. U nekim komisijama takav predstavnik i postoji, ali pretežan broj općina o ovim momentima ne vode računa i njihove komisije takovog člana nemaju.

Autor u svojem izlaganju akcentira potrebu da u ovim komisijama takav član bude zastupan po stručnjaku geodetu, kao nužna potreba.

Možda bi se ovdje potpuno opravdano mogli zapitati, da li je netko od naših drugova na odgovornim stručnim mjestima mislio o sličnim prilikama kod nas i došao do uvjerenja da bi bilo korisno i potrebno, da i u našim komisijama koje rješavaju slične probleme bude zastupljen i geodetski stručnjak. Zar se kolege, koji mjesecima rade na snimanjima po jednom određenom zadatku, ne uživaju dovoljno u njega, a da ne bi mogli korisno sudjelovati pri raspravama, na kojima se o njegovoj izvedbi raspravlja? Zar kod rješavanja urbanističkih zadataka i regulacija manjih centara ne bi mogli uz ostale stručnjake obvezatno sudjelovati i geodeti?

Vjerujem da bi to bilo za rješavanje pojedinih problema korisno, a za struku potrebno.

I. Cipriani: Građevinski problemi u naseljima rimske okolice.

Broj 9/55.

Pod naslovom Inženjeri izvan stvarnosti, napadaju se izvjesni prijedlozi i zaključci sa kongresa arhitekata i građevinara održanog u Palermu, a kojim je svrha da ograniče i ospore pravo geodetima da se bave projektiranjem i izvođenjem građevinskih radova određenih manjih objekata.

U tom smislu napisan je i članak R. Pennacchi: Armirani beton geodetima.

A. Bianchi: Revizija katastarskih prihoda. Ukratko je izložen postupak koji na području provincija Milana, Mantove, Bolonje, Napulja daje mogućnost revizije donasnjnje ljestvice katastr. prihoda. Taj je propis donesen 1939 god. i noveliran 1944 god. a za nas može biti interesantan, jer se i mi upravo nalazimo na reviziji naših ljestvica katastr. prihoda.

Taj je postupak slijedeći: Po službenoj dužnosti ili na prijedlog poreske komisije može se pokrenuti postupak izmjene postojeće ljestvice ili detaljno preklasiranje zemljišta, a to na bazi utvrđenih značajnih promjena trajnog karaktera na pojedinim kulturama. Ponovna izmjena ne može se nakon toga zatražiti prije isteka 10 godina.

Postupak same revizije je slijedeći: Ustanovljenje kultura na području kojim se obuhvata revizija. Podjela kultura na klase. Ustanovljenje uzornih parcela pojedinih klasa. Sastav ljestvice kat. prihoda za ovako formirane kulture i klase.

Nakon toga nadležni kotarski organi izlažu na tridesetodnevni javni uvid elaborate svojega nalaza, koje zajedno sa prigovorima predaju prvostepenoj poreskoj komisiji. Na odluku ove komisije koja mora biti donesena u roku od 60 dana, postoji mogućnost priziva na centralnu komisiju, koja po prigovoru daje svoje mišljenje.

Sastav komisija je slijedeći: Za općine ispod 50.000 stanovnika prvostepena komisija sastoji se od 5 članova. Poreske kotarske komisije sastoje se od 9 članova, a centralna od devetnaest članova, na čijem je čelu sam ministar financija. Treba naglasiti da službenici

katastra ne mogu biti članovi komisija, ali da trebaju prisustvovati radu komisija u svrhu obavještenja, bez prava glasa.

Broj: 10/55

G. Astrua: Građevinarstvo na selu. Već smo spominjali da je djelokrug rada talijanskih geodeta i građevinarstvo u manjem opsegu i pretežno na selu. U ovom se članku prikazuju stanbeni uslovi i problemi seoskog stanovništva akcentirajući potrebu da se konačno otpočne sa unapređenjem sela u tom pogledu.

Prof. Dr. G. Persia: Problemi plodouživanja nekretnina. Razmatra se ovaj problem uglavnom iz pravnog aspekta.

Prof. Ing. R. Rizzetti: O potrebi pojednostavnjenja izvedbe regulacionih osnova. Mi se mnogo ne interesiramo ovim problemom, ali je možda vrijedno osvrnuti se na neke momente iz ovog članka. Tako, odlukom iz 1954. god. objelodanjen je spisak 100 Općina, koje su dužne pristupiti izradi regulacionih osnova. Urbanistički zakon donesen je u Italiji 1942 god. ali do danas kao da nije dao zadovoljavajućih rezultata. Zakon koji je donesen u izvanrednim političkim prilikama, kao da prevazilazi sve mogućnosti i daleko je od današnjih stvarnih, ekonomskih i finansijskih prilika. K tome ograničenje trajanja detaljnih planova na 10 godina, ostavlja štetnih posljedica, koje imaju odraza na vlasnike terena, tamo gdje zajednica nije u stanju da osigura potrebna sredstva za njihov otkup.

U Italiji među urbanistima prevladava smjer »prostorno estetski« koji ima za osnov »zoniranje područja« sa znatnim zaštitnim pojasevima. Život je međutim pokazao, da ovakove postavke stvaraju znatna nezadovoljstva. Takovo stanje ima za posledicu dizanje cijena zemljišta u ekstravilanima predviđenim za industrijska postrojenja i obrnuto, obaranje cijena onih terena rezerviranih za posebne objekte i građevine, kao i zaštitne pojaseve, nasade ili saobraćajnice. Kako ovi odnosi nijesu još zakonom regulirani, autor akcentira nelogičnost koja proističe iz ovakvih postavaka, a koje općine nijesu u mogućnosti da eliminiiraju zbog ograničenih finansijskih sredstava.

G. Cioschi: Radovi na prvom dijelu kanala Emiliano-ro-

manjolskog. Opis je radova na kanalu dugom 18 km koji su započeti i prekinuti za doba Napoleona, pa im otuda i ime »Napoleonova kava«. Kanal vezuje rijeku Reno i rijeku Pad i reguliše oticaj primajući visoku vodu, koja je ranije plavila znatne plodne površine.

Broj 11—12/55.

Značaj stručne štampe, uvođnik je ovoga broja, pisan od strane predsjednika Federacije talijanskih geodeta i apel na suradnju u listu i izdizanje nivoa stručne štampe.

R. Pennacchi: Udruženja slobodne profesije. Tumačenje raznih propisa u vezi polemike koja se posljednje vrijeme vodi među stručnjacima uposlenim u državnim ustanovama i onima koji se bave civilnom praksom.

O. Fantini: Poljoprivreda u novoj ekonomskoj stvarnosti. Osvrt na savjetovanje u Cremoni o poljoprivrednim problemima.

M. Scaramellino: Instalacije za grijanje i higijenske temperature. U naslovu je i sadržaj samoga članka.

A. Pinzauti: Geodeta pjesnik-Carlo Betocchi.

B. Ugarov

REVUE DES GEOMETRES- EXPERTS ET TOPOGRAPHES FRANCAIS

No. 7 juli 1955

Peltier: Un Atlas foncier d'il y a deux siecles. — Zemljišni atlas od dva stoljeća. Historijski prilog razvoja geometarske struke u Francuskoj.

Bastard: Abaque de calcul et de division de surfaces. — Nomogram za računanje i diobu površina. Konstruiran na plexiglasu sadrži dva grafikona, koji kad se postave na plan daju mjere visinu i površinu trokuta i trapeza.

Grelaud: Evaluation des terrains urbains (suite). — Procjena gradskog zemljišta. Nastavak članka od prošlog broja. Donosi ispitivanje metoda procjene koji se primjenjuju u Francuskoj i inostranstvu. Formule za računanje bazirane na geome-

trijskim progresijama. Gotove proračune, koji omogućavaju određivanje potrebnih numeričkih elemenata za određeni teren koji treba izgraditi.

No 8 august

Brandicourt: Carres et racines carrees-Resolution du seconds degre. — Kvadrati i drugi korijeni. Rješenje drugog stupnja.

Wolf: Determination d'un groupe de deux points par relevement sur trois sommets. — Određivanje jedne grupe od dvije točke presjekom natrag od tri date točke.

A propos du remembrement en France et en Europe. — Upravo o komasacijama u Francuskoj i Evropi. Izvještaj o raznim manifestacijama u Normandiji i Pikardiji, te informacije o sastancima u Wiesbadenu i Zürichu.

No 9 septembar

Wolf: Canevas trigonometrique ou polygoation d'encadrement? Polygoation sans mesures de cotes. — Umetnuta trigonometrijska ili poligonalna mreža? Poligonizacija bez mjerenja dužina. — Radi se zapravo o trigonometrijskom rješenju, koji se upotrebljava kod indirektnog određivanja pravca, kod čega se postavlja niz trokuta oslonjenih na jednu zajedničku točku, sa koje se ne mjere kutovi. Dužine se ne mjere nego računaju iz nanizanih trokuta. Oblik mreže varira prema konfiguraciji, odnosno prema obliku za dotični slučaj. Koordinate točaka se računaju poligonarnim računom.

No 10 octobar

Hegg: Le cadastre francais. — Francuski katastar.

Wolf: Determination de points de canevas a l'aide de cheminement de precision a grands cotes. — Određivanje točaka mreže pomoću precizne poligonometrije s dugačkim stranama. Pomoću poligonometrije s dugim stranama može se uspješno zamijeniti triangulacija u katastralnom premjeru. Na osnovu brojnih primjera autor ukazuje na mogućnosti primjene ove metode.

Grelaud: Traces d'alignements a longues distances. — Iskolčenje dugačkih pravaca. Autor iznosi formule za iskolčenje točke između dvije date daleke točke. Rješavanje formule izvodi pomoću nomograma.

Guillot: Note sur un procede de chainage. — Bilješka o jednom postupku mjerenja dužina. Radi se o mjerenju dužina vrpcom preko sativa, na kojima su table za bilježenje krajeva.

Karst: L'amenagement de L'Oued el Abid au Maroc. — Uređenje l'Oued el Abid u Maroku. Iskolčenja raznih elemenata u vezi sa izgradnjom brane periodička mjerenja deformacija i ostali važni problemi, koji se pojavljuju u vezi s ovim radovima.

No 12 decembar

Percevault: Note sur la correction des bases en triangulation. — O korekciji baze u triangulaciji.

Trad: Determination d'un groupe de deux points nouveaux relevement sur trois points. — Određivanje dviju točaka presjekom natrag od tri date točke.

Ing. M. J.

SCHWEIZERISCHE ZEITSCHRIFT
FÜR VERMESSUNG, KULTUR-
TECHNIK UND PHOTOGRAMMETRIE
1956

Nr. 2.

A. Ansermet: Izjednačenja po miješanim metodama (Les calculs de compensation par les methodes mixtes). — »Izravnanje trig. mreža može se provesti po uslovnim opažanjima ili koordinatama. Nije uvijek lako izabrati«. — Metoda promjene kutova — Postupno izravnaje — Elipse pogrešaka — Zaključak. »U praksi treba uzeti u obzir prirodu mreže i način mjerenja (pravci, kutevi). Kod računanja popravaka kuteva nisu popravci orijentacije potrebni, koji su dosta neprilicni kod računanja popravaka smjerova«.

Ing. Doring: Vod od simalenacijevi za otpremu mlijeka iz brda u nizinu (Eine Milchleitung von der Alp ins Tal aus Sömalenröhren). — Jedinствен pokušaj. Mlijeko iz jednog planinskog gospodarstva svakodnevno se (ljeti) cjevovodom iz brda spušta u nizinu. Dužina voda 2 km. višinska razlika 100 m, promjer cijevi 11

mm. Cijev iz plastične mase. Uz nju je telefon. Gubitak na mlijeko minimalan. Kad se mlijeko ne propušta, kroz cijev teče voda. Zimi se naprava demontira (200 m cijevi teško samo 17 kg). Autor iznosi i kalkulaciju troškova — Cjevovod je podignut kod mljekarstva Mitersill kod Salzburga.

Fotogrametrija u SSSR-u (Die Photogrammetrie in der Sowjetunion). — »Nova sovjetska fotogrametrija nadovezuje na nekadanje ruske tradicije. Terestrička i aerofotogrametrija primjenjivane su od njihovih početaka. Prva snimanja iz zraka vršio je A. M. Kovanjko (1886). Koncem 90-setih godina prošlog stoljeća konstruirane su prve ruske komore za snimanja iz zraka. Isticale su se napravama za registriranje mjernih podataka u času snimanja. Naročito interesantne bile su konstrukcije Uljanina i Tile-a. Potonji je 1898 za kartiranje upotrebio komoru zvanu »panoramograf«, sastavljenu iz 8 komora. U zrak se dizala pomoću posebnog zmaja ili balona. Za prvog svjetskog rata upotrebljavane su avionske komore. Konstruirao ih je Potte 1913... Prve veće fotogrametrijske radove izvršili su Willer, Tile i Šurov (1890—1898) kod kartiranja za gradnju željeznica. Koncem prošlog stoljeća upotrebili su Černusov i Golicin (1895—6) terestričku fotogrametriju za kartiranje arktičkih područja (Novaja Zemlja). Za početni razvoj ruske fotogrametrije najveće su zasluge Tile-a, koji je napisao i prvu obimnu fotogrametriju (1908—9). Planski razvoj sovjetske fotogrametrije počinje 1925. g., kada je počeo izlaziti časopis »Geodezist«. Kell (1926) i Skiridov (1928) objavili su prve teoretske rasprave... Poslije 1930. u poduzeću »Geodezija« proizvedeni su prvi fototeodoliti i brzo zatim prvi stereoautografi za terestričku fotogrametriju po konstrukciji prof. Drobiševa. Još prije primjenjivala se je terestrička fotogrametrija u velikom opsegu kod kartiranja Pamira i Kavkaza (1925—35). Osim toga se je za melioracije i hidrografiju upotrebljavala aerofotogrametrija (prof. Orlov 1932). — Pomoću fotogrametrije određen je i najviši vrh Tian-Šan (7439.3 m) — God. 1928 organizirana je istraživačka geod. služba. Osnovan je Centralni naučni institut za geodeziju, fotogrametriju i kartografiju u Moskvi. G. 1929 u Lenjingradu je otvoren poseban odjel tog instituta za fotogrametriju — Avionska snimanja izvodi »Dobrolet« i »Ukrvozdušput«. G. 1930 spo-

jena su oba poduzeća u »Gosaerofotografija«. — Narednih su godina davana velika sredstva za fotogrametriju. Već 1938 SSSR ima nekoliko velikih aerofotogrametrijskih pogona, 9 kartografskih ustanova, jednu tvornicu za izgradnju geodetskih i fotogrametrijskih instrumenata, 2 naučna i istraživačka instituta i 2 visoke škole za fotogrametriju (Moskva i Novosibirsk). — Naučni institut u Lenjingradu bavi se specijalno fotogrametrijom. Zahvaljujući tome kao i novoj organizaciji civilnog premjera fotogrametrija vodi u kartiranju SSSR-a.... Osim brojnih teoretskih rasprava razvoj je unaprijedilo i više izvornih konstrukcija instrumenata te napredak sovjetske optike. — Među konstruktorima ističe se Drobišev. Konstruirao je niz fotogr. instrumenata i pomagala; u sovjetskoj se fotogrametriji njegovi stereometri najviše upotrebljavaju. — U fotogr. optici istakao se Rusinov konstrukcijom širokokutnih objekтива Liar (1931) i Rusar. — Teoretske radove za kartiranje 1 : 100 000 dao je Romanovski (1936), za 1 : 50 000 prof. Konšin, aerotriangulaciju Žukov. — Obiman program trećeg petogodišnjeg plana prekinuo je rat. Uspješne teoretske radove za vojne svrhe dao je za vrijeme rata prof. Urmajev. — G. 1940 proizveden je prvi sovjetski multi-pleks, a u zadnje vrijeme i prvi stereoplanigrافي. SSSR je time na polju fotogrametrije postao neovisan. — Fotogrametrija se je prije pretežno upotrebljavala za topografsko kartiranje 1 : 100 000. Jer će doskora ti radovi za cijelu SSSR biti završeni, fotogrametrija se koristi za 1 : 50000, 1 : 25000, 1 : 10000 i krupnija mjerila. Radi se sa sovjetskim stereoplanigrafima tipa SPB, a u ravničastim terenima redreserima MGL, FTM, FTB. — Fotogrametrija se primjenjuje i za geološka i pedološka kartiranja, za procjenu šuma, vodoprivredu, elektroprivredu, gradnju kanala, željeznica, melioracije, regulacije, izradu planova sjetve i utvrđivanje stanja usjeva, za urbanizaciju, industrijalizaciju, statistiku itd... Posljednjih je godina iz zraka snimljeno oko 1 000 000 km². — Za studij fotogrametrije postoje dva samostalna fakulteta, jedan na moskovskom institutu za izobrazbu inženjera geodezije, fotogrametrije i kartografije, drugi na sličnoj instituciji u Novosibirsku. Studij traje blizu 5 godina. Nastavni plan ima 25 predmeta, od toga 5 specijalno fotogrametrijskih (fotografija i fotografija iz aviona, foto-

grametrija, avijacija, avijatičarska meteorologija, aerofotogrametrija uz upotrebu radioelektričnih metoda, fotogrametrija u narodnoj privredi). Tim glavnim predmetima posvećeno je u nastavnom planu oko 100 sati predavanja i vježbi.«

Nr. 3.

A. Burger: Problemi opskrbe pitkom vodom u kantonu Neuchatel (Problèmes de l'alimentation en eau potable du canton Neuchatel).

B. Hallert: Neka ispitivanja međusobne orijentacije (Einige Untersuchungen über die gegenseitige Orientierung). — U članku se pokazuje, kako se jednostavno može ispitati međusobna orijentacija, kad su izmjerene vertikalne paralakse. Točnost se bitno povećaje, ako se izmjerene paralakse numerički izjednače. Kod toga se pretpostavlja, da se radi o slučajnim pogreškama. U slučaju 5 određenih čvrstih točaka (u čoškovima i sredini modela $M_1 = 1,1, M_2 = 1,2, M_3 = 1,8$ mikrona.

Ing. W. Blumer: Zaokreti položaja u starim švic. kartama (Die Lageverdrengung auf den ältesten Karten der Schweiz).

H. Braschler: J. Gotthelf i melioracije (Jeremias Gotthelf und die Bodenverbesserungen).

Nr. 4.

F. Wild: Izobrazba geod. stručnjaka (Gedanken zur Ausbildung der Vermessungsfachleute). — Po mišljenju pisca potrebne su u Švicarskoj slijedeće kategorije stručnjaka: 1. inženjeri geodezije za rukovodioce drž. izmjere, naučne ustanove, rukovođe privatnih poslovnica za fotogrametriju i precizna mjerenja; 2. zemljoknjižni geometri (Grundbuchgeometer) za savezne i kantonalne geod. ustanove, urede za održavanje premjera, službu izmjere gradova i općina, novu izmjeru i održavanje u ostalim dijelovima Švicarske; 3. inženjeri-geometri (geodetsko-kulturnotehnički) za savezne i kantonalne melioracione urede, općine i privatne poslovnice. U Švicarskoj je od tih kategorija zaposleno čistih geod. inženjera cca 30, geometara (bez građevnih zadataka) 100, geodetsko-kulturnotehničkih 300, inženjera bez geometarskog ovlaštenja 50. Pisac je mi-

sljenja, da se prema potrebama spomenutih kategorija organizira i izobrazba. Oni, kojima ne treba kulturno-tehnička i građevna izobrazba, da se u nastavi od nje i odterete.

D. Gut: Problem aerofotogrametrijskog snimanja 1 : 20 000 republike Salvador (Le problème du levé aéroptogramétrique au 1 : 20 000 dans la République de El Salvador). — Republika ima 20 000 km², triangulacija do 3. reda, nivelman 1. reda. Konična konformna Lambertova projekcija. Snimke 1948 u cca 1 : 40 000 kamerom Fairchild (K1?) iz 6000 m. Obrada na A5, dva A6 i A8. Slojnice na 10 m.

E. Reich: Prilog odnosima vode u Saarskoj dolini kod Sargansa (Beitrag über die Wasser-Verhältnisse in der Saarebene bei Sargans).

H. Schmadt-Lamberg: Park-cesta uz velike gradove u Americi (Die amerikanischen Parkways in der Nähe der Grossstädte). — Motorizacija je u golemom porastu. Država New-York ima 13 miliona stanovnika, 8 miliona stanuje u gradu, od toga 2,1 radi izvan grada. Uprava parkova izradila je velike planove, da olakša motorni promet iz grada i u grad. Za 15 godina predviđeni su izdaci od blizu 40 miliona dolara. Grade se grandiozne park-cesta pa i 90 m široke. Slično je i u drugim velikim američkim gradovima.

B. Bäschlin: Unapređenje Möhlinskog kraja (Die Gefährdung der Landwirtschaft von Möhlin).

Nr. 5.

Dr. Sommerauer: Važnost komasacija (Die Betriebswirtschaftliche Bedeutung von Güterzusammenlegungen). — Predavanje na skupu bernskog društva za unapređenje tla. Referat sastoji iz dva dijela. U prvome se razmatraju pogonsko-gospodarske i tehničke posljedice komasacije na primjeru jedne općine (Mandach). Zapravo to je izvadak iz autorove disertacije. U drugom dijelu prikazuje se utjecaj sve većeg pomanjkanja radne snage na švic. poljoprivredu u proteklom deceniju. Manjak radne snage diktira hitnije provadanje komasacija u Švic. — Općina Mandach velika je 376 ha; 26 ha su priv. šume, 350 poljop. tla, od toga 9 ha vinograda; 50 seljačkih posjeda.

Tlo dosta nepovoljno. »Mandach je upravo školski primjer, da se zadržavaju suradnjom i uzgojem intenzivnih kultura mali i srednji pogoni mogu životno osposobiti pa i kod nepovoljnih prirodnih i gospodarskih uslova, ali uz bitnu pretpostavku svrshodnog arondiranja posjeda«. Srednja veličina parcela prije komasacije 26 a, broj parcela po gospodarstvu 22. Komasaacija je provedena 1931. g. Nakon toga prosječna parcela 161 a, broj 4 po pogonu t. j. po jedna livada i oranica te 2 vinograda. Na 46 ha provedeno je odvodnjavanje. Komasaacijom oslobođena radna snaga upotrebljena je za intenziviranje pogona, povećanje površina oranica itd.

Nr. 6.

N. Leemann: Nadopunite mi preciznog nivelmana grada Züricha (Ergänzende Bemerkungen zum Thema Präzisions-Nivellement der Stadt Zürich). — Autor je 1946 objelodanio članak o težinama kod nivelacije i predložio za zatvorene vlatkove (Schleifen) umjesto $p = 1 : L$ naročite težine $p = 1 : J$ (J = broj stajališta). Taj svoj članak sada nešto nadopunjuje.

E. Fischli: Topografski snimci Uto-Ostwald (Topographische Bildausschnitte Uto-Ostwald).

E. Tanner: Iz komisije FAO za komasacije (Aus der Arbeitsgruppe für Flurbereinigung der FAO). — Autor o radu komisije FAO za 1953 upućuje na izvještaj štampan u Švicarskoj (u Schw. landwirtsch. Monatshefte br. 8 i 9 1954; posebni otisci mogu se dobiti kod Melioration und Vermessungsamt des Kanton Zürich). U februaru 1956 održan je u Lisabonu sastanak 21 delegata iz 13 zemalja. Naročito se mnogo komasira u Zap. Njemačkoj (200 000 ha), Nizozemskoj i Francuskoj. Komisija je izradila radni program za 1956—57 o sakupljanju podataka. Autor iznosi taj program.

E. Bachmann: Stvaranje i vodenje katastra vodova (Erstellung und Nachführung des Leitungskatasters). — »Katastar vodova sadrži sve podzemne vodove, osim toga sve nadzemne cestovne ugradbe. Može sadržavati i nadzemne vodove. Skup sviju planova s vodovima za jedno mjesto predstavlja katastar vodova«. Kategorije vodova: voda, plin, kanalizacija, visoki napon, niski napon, telefon, cijevi za pisma, cijevi za grijanje.

H. Bebe: Izvještaj o tečaju za građevne probleme općina (Bericht über den Vortragskurs für Gemeindebaufragen). —

Nr. 7.

L. Hegg: Prof. Baeschlin 75 g. Les 75 and de M. le Prof. Dr. Baeschlin) —

K. Gull: Održavanje grunтовne izmjere u općinama intenzivne građevne djelatnosti (Die Nachführung der Grundbuchvermessung in Gemeinden mit reger Bautätigkeit). — Zaključne riječi ove interesantne rasprave: »U mjestima intenzivne grad. djelatnosti treba naročitu pažnju posvećivati stabilizaciji te stalnim točkama. Kod uspostavljanja pomaknutih polig. točaka odnosi spram susjednih točaka moraju ostati sačuvani. Vrlo je korisno računati koordinate međašnih točaka, što mnogo doprinosi održavanju izmjere. Održavanje postaje prilagodljivije, a mnoge se tehničke zadatke brže rješavaju. Osim toga novo kartiranje i prekartiranje je olakšano.«

P. Regamoi: Čelične cijevi za kanalizaciju (Canalisation d'assainissement en tole d'acier). —

H. Kasper: Konvergentne snimke? (Konvergentaufnahmen?). — Pisac razmatra i uspoređuje vertikalno snimanje (s modernim objektivima) s jedne i konvergentnim kamerama s druge strane. Izjašnjava se za prvo. Završava riječima: »Nadam se, da su argumenti, koji su me potakli na gradnju male kamere za upereno snimanje (gezielte Aufnahmen) ozbiljni i stvarni pa nisam u Heerbruggu savjetovao izgradnju dvostrukih komora za konvergentno snimanje. Razvoj fotogrametrije treba da slijedi jendostavne i jasne zakone i izbjegava svaku komplikaciju, koja se može izbjeći.«

G. Wenger: Problem struke i podmlatka (Berufs- und Nachwuchsfragen).

Dr. N. N.

TIJDSCHRIFT VOOR KADASTER EN LANDMEETKUNDE 1956

Nr. 1.

Ing. G. F. Witt: O razvoju komasiranja (Enige Beschouwingen over de ontwikkeling van de ruilverkavelingstechniek). — Nastupno predavanje na Tehn. vis. školi u Delftu.

J. P. J. Scholtens: Sanacija poljoprivrednih gospodarstava u vezi komasacija en tuinbouwbedrijven in ruilverkaveling (Migelijkheden tot sahering van landingsverband). —

Ing. M. H. Warners: Riješena je jedna zagonetka, ali pitanje ostaje (Een vraag blijft over, doch een raadsel wordt opgelost.)

Prof. Ing. J. G. Jansen: Pogreške (Fouten). — Nastupno predavanje na Tehn. fakultetu univerziteta u Bandungu. Razvoj pojma i teorije pogrešaka te njihovo značenje.

Nr. 2.

Ing. H. C. M. Luyten: Geodetski instrumenti (Landmeetkundige instrumenten). — Prikazani su instrumenti Wild T12, RDS i RDH. Nastavit će se.

Ing. G. J. Bruins: Internacionalna baza za kompariranje u Nizozemskoj (Een internationale ijkbasis in de Loenermark). — Intern. geod. i geof. unija odlučila je na kongresu 1953 u Rimu, da pojedine zemlje za sebe ili zajednički uspostave standardne baze. Dužina bi se što točnije odredila metodom Väisälä-a. Bazu u Nizozemskoj kod Loenemarka mjeriti će ove godine finski geodeti Dr. Kukkamäki i Dr. Honkasalo. Osim Nizozemskoj baza će služiti i Zap. Njemačkoj i Belgiji. Biti će oko 576 m dugačka i izmjerena točnošću 1:10 000 000. Pisac u glavnim crtama prikazuje metodu Väisälä-a pomoću interferencije svjetlosti.

Ing. C. G. Huls: Povodom prve četiri knjige novog građanskog zakonika (De ontwerpen van wet tot vaststelling van de inleidende titel en de eerste vier boeken van het nieuwe burgerlijk wetboek). —

J. J. Gorter: Problemi komasacija? (Ruilverkavelingsproblemen?). —

Prof. Dr. S. C. Van Veen: Značenje Gausa za geodeziju (De betekenis van Gauss voor de geodesie). — Povodom 100-godišnjice smrti.

Dr. N. N.

G. Wirsel: Pomanjkanje geodetskih stručnjaka oko 1690 god. (Om landmätarbristen po 1690-talet). —

A. Erikson: Razmatranja o procjenjivanju cestovnih i parkovnih površina (Nogra fuderingar om wärdering av gatu- och parkmark). —

A. Bjerhammar: Nova algebra matrica (En ny matris-algebra). —

A. Bjerhammar: Novi instrument za automatsko kartiranje (Nytt instrument för automatisk kartering). — Povodom toga instrumenta vidi poseban članak u Geod. Listu.

»Surveying and Mapping« zvanični časopis Američkog udruženja za premjer i mapiranje (American Congress on Surveying and Mapping), koji izlazi XVI. godište u Washingtonu tro-

mjesečno, donio je u svom broju 1. iz 1956. u cjelosti članak Dr. Zvonimira Kralja »Dokumentacija geometarske djelatnosti kod Homera« publikovan u br. 9—12 »Geodetskog lista« god. 1954. pod naslovom »Documentation of Surveying in the Epics of Homer«. Prevodilac je Dr. Mary A. Every.

Objavljivanje članka na jednom svjetskom jeziku u časopisu takvog značenja nesumnjiv je doprinos, da Homerove pjesničke tvorevine budu uvrštene u historijsku građu kod izučavanja geometarske djelatnosti u predklastičnoj epohi Stare Helade. — a to je i svrha članka. Citirani stihovi (a ima ih više nego u originalu) uzeti su iz onih engleskih prijevoda, koji vjerno prenose starogrčki tekst tako da uočljivo i izravno potvrđuju izlaganja.

Ne umanjuje pozitivnost doprinosa ni to što su neka mjesta engleskog prijevoda samoga članka odviše slobodna, a ponegdje i netočna, premda je prevodilja radila sa očitim interesom i uložila mnogo truda.

Dr. N. N.